

Kan bæredygtighed sælges?

Bæredygtighed fylder mere og mere i folks bevidsthed, i virksomheders strategier og især i den globale klimadebat

BÆREDYGTIGHED

AF MAJBRIK TERKELSEN

Det er blevet en udfordring, at alt pludselig skal til at være bæredygtigt. Hvordan vedholdes troværdigheden om, at noget rent faktisk er bæredygtigt? Kan man sige enten/eller, og hvordan kan landmanden bruge det på bedriften? Det var nogle af de spørgsmål, der midt i februar blev forsøgt besvaret på inspirationsdagen, der handlede om at gøre bæredygtighed til forretning, arrangeret af Seges.

Link det til andet

Ser man på, hvad forbrugeren vælger sine varer ud fra, så er bæredygtighed som udvælgelseskriterie ikke på deres læber. De vælger i højere grad fødevarer ud fra danskhed, økologi og dyrevelfærd.

- Spørger man yderligere ind til, hvad forbrugeren forstår ved bæredygtighed, er det netop danskhed, økologi, dyrevelfærd og klimavenlighed, de peger på. Det vil altså sige, at bæredygtighed med fordel vil kunne kobles til nogle af de 'drivere', som forbrugere allerede vælger produkter ud fra, forklarer Nina Preus, seniorkonsulent, L&F, på mødet.

Bæredygtighed iscenesættes

Leif Friis Jørgensen, administrerende direktør ved Naturmælk, var også oplægsholder til mødet, og han er helt klar over, at bæredygtighed er dét,

fremtidens forbrugere vil efterspørge.

- Tilbyder vi ikke selv de bæredygtige produkter, så risikerer vi at miste kunder. Vi vil blive ramt af kundernes ønsker til produktionen og produkterne, og de vil finde produkterne andetsteds, fortæller han.

Ved Naturmælk bliver bæredygtighed iscenesat ved, at der bag på mælkekartonerne bliver fortalt små historier ude fra andelshaverne.

- Det handler om at fortælle om rejsen hen mod mere bæredygtighed, og om at kunne fejre de små sejre på vejen, fortæller Leif Friis Jørgensen.

Relation til landmanden

Til inspirationsdagen fortalte Tenna Holdorff Christiansen, konsulent ved Seges Akademi, om hvad first movers inden for fødevarer fokuserer på nu. De efterspørger sæson, selvfor-

syning, ressourceudnyttelse, næring, så lidt emballage som muligt, samt en relation til landmanden.

- First movers vil have gennemsigthed og vide, hvordan produktionen foregår. De køber deres varer ved landmænd, hvor de ved, produktionen er i orden efter deres mening, fortæller Tenna Holdorff Christiansen, der også nævner fælleskab som en vigtig faktor.

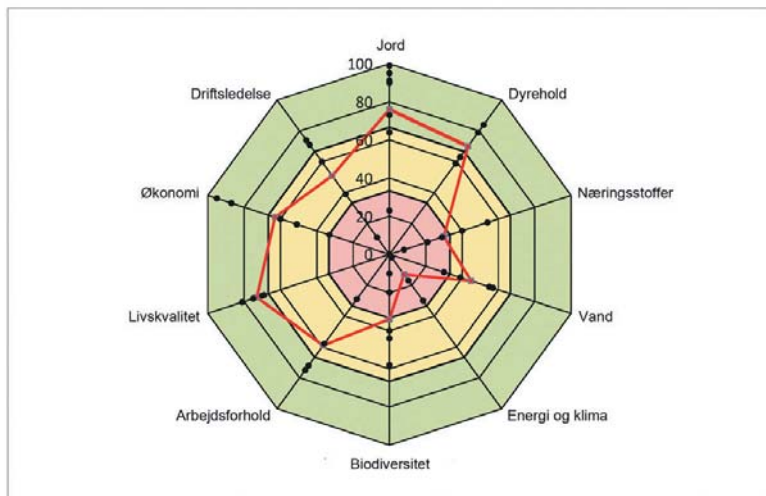
- De er ivrige efter at indgå i fødevarefællesskaber eller andre fællesskaber, hvor man deler passion for god kvalitet og holdninger til produktionsformen.

Idealisten vil købe

Udfordringen er at skabe interessante produkter, som forbrugere vil købe, og som giver mening for landmanden. Bæredygtighed er noget, der i fremtiden vil blive mere tone-

angivende for forbrugernes valg af fødevarer, men for at sætte processen i gang, skal man henvende sig til den forbrugerskare, der allerede nu er mest tilbøjelig til at betale prisen for sådanne varer.

- Deler man forbrugere op i grupper efter, hvor meget de går op i madlavning, og hvor meget de går op i kvalitet, så er 22 pct. idealister. De går både op i madlavning og kvalitet. Denne forbrugergruppe nævner oftere bæredygtighed i forbindelse med valget af produkter, og kan betegnes som 'de lavthængende frugter' i forhold til at være aftagere af fødevarer, der er markedsført på bæredygtighed, fortæller Nina Preus på baggrund af en forbrugerundersøgelse, L&F netop har lavet.

En analyse munder ud i en baggrundsrapport til landmanden, et ti-kantet spindelvæv og en handlingsplan. Bæredygtigheden aflæses som point på hver af de ti akser, og benytter sig af trafiklys-pædagogik. Rødt område = problematisk. Gult område = kritisk. Grønt område = positiv. Grafik: Karen Munk Nielsen.

Forstå RISE-analysen

BÆREDYGTIGHED

AF MAJBRIK TERKELSEN

Påpasselig effektivitet er en meget rammende beskrivelse af bæredygtighed på bedriftsniveau. RISE er et internationalt anerkendt værktøj, til at analysere bæredygtighed på landbrugsproduktioner, og Seges Økologi har i samarbejde med konsulenter fra DLBR udviklet en dansk version. Analysen rummer alle de forskellige faktorer, der hører ind under bæredygtighedsbegrebet defineret af FN. Mere præcist rummer analysen ti temaer med hver en håndfuld indikatorer, hvor igennem bæredygtigheden vurderes.

Skaber robusthed

En bæredygtig produktion skal ikke kun tage hensyn til miljøet og klimaet, men også til økonomi, produk-

tivitet, arbejdsforhold, driftsledelse, dyrevelfærd med mere.

- Klima er kun én vinkel på bæredygtighed. Det giver en robusthed at arbejde med en helhedsorienteret forståelse af bæredygtighed på ens landbrug. For når man kender ens styrker og svagheder, så ved man, hvor man skal sætte ind, forklarer konsulent Anke Stubsgaard, Seges Økologi.

Flere analyser

RISE-analysen bliver brugt i flere EU-lande, og ifølge Anke Stubsgaard er analysen medvirkende til en fælles forståelse for bæredygtighedsbegrebet.

- Der er midler til at lave 100 bæredygtighedstjek på økologiske bedrifter i 2016, tilføjer Anke Stubsgaard.

Attraktiv gødning til ØKOLOGISKE MARKER

Protamylasse er et klorfattigt, flydende gødningsprodukt, der har et højt indhold af kvælstof og kali. Det er godkendt til brug i økologiske landbrug og må anvendes på arealer, der afgræsses af malkekøer.

Kartoffelmelsfabrikken "Sønderjylland" (AKS) i Toftlund fremstiller og sælger protamylasse til økologiske bedrifter. Protamylasse er et ublandet og rent vegetabilsk produkt. Det fremstilles af kartoffelens naturlige indhold af frugtsaft, der er et biprodukt ved produktionen af kartoffelmel. Frugtsaften opvarmes til ca. 112° C og opkoncentreres, så protamylassen opnår et tørstofindhold på 32 %. Dvs. at protamylasse er pumpbar, og det kan opblandes med gylle.

Kvælstof (N) 15-18 kg/ton	Fosfor (P) 3-4 kg/ton	Kalium (K) 45-48 kg/ton	Magnesium (Mg) 2-4 kg/ton
Svovl (S) 5-7 kg/ton	Vægtfylde 1,2 ton/m ³	Tørstof 32 %	

- Kartoffelprotamylasses indhold af kvælstof kan forventes udnyttet med 50 %. Tallet for de øvrige næringsstoffer er 70-90 %.
- Der er ingen betydende fordampning efter udbringning og intet krav om nedfældning af protamylasse.
- Allerede umiddelbart efter udbringning af kartoffelprotamylasse kan køerne afgræsse arealerne.
- Undgå smitterisiko fra importeret gylle.
- Produktet overholder alle grænseværdier for tungmetaller og miljøfremmede stoffer.
- Protamylasse kan leveres med tankvogn til egen gyllebeholder eller udbringes direkte på marken med AKS' specialbyggede spredevogn.
- Hvis du har spørgsmål om protamylasse eller ønsker et tilbud på køb (og evt. udbringning) af AKS' kartoffelprotamylasse, så kontakt Jens Chr. Thuesen på mobil 61 76 38 53.

Læs mere om protamylasse på www.a-k-s.dk

AKS || Andels-Kartoffelmelsfabrikken Sønderjylland
Tøndervej 3 || 6520 Toftlund || Tlf.: 7483 1343 || e-mail: post@a-k-s.dk || www.a-k-s.dk